

23 mai 2018

DJS nr. 198

AVIZ

la proiectul de lege pentru completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998

(nr. 132 din 26 aprilie 2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, și menționează următoarele.

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998 și are drept scop eficientizarea procesului de corectare a erorilor ce țin de procesul transmiterii în proprietate a terenurilor, precum și stabilirea tipurilor de erori comise în acest proces.
3. Potrivit Notei informative și argumentelor invocate de autor, necesitatea promovării proiectului va permite diminuarea problemelor aferente formării cadastrului bunurilor imobile.
4. Deși formal, inițiativa legislativă corespunde rigorilor procedurale stabilite de lege, întru respectarea principiilor de bază ale legiferării stipulate în Legea nr.780/2001 privind actele legislative, la examinarea în fond a proiectului urmează să se țină cont de următoarele aspecte:
  - corectările erorilor menționate în viziunea autorului urmează a fi finanțate din bugetul de stat (*Art. I pct. (3) din proiect*), în consecință, conform prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, Hotărârii Curții Constituționale nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131, alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și potrivit art.58 alin.(2) din Regulamentul

Parlamentului, *la proiectele de acte legislative și la propunerile legislative sau la amendamentele care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, avizul pozitiv al Guvernului este obligatoriu.*

- în conformitate cu art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului.

- potrivit, art.4 pct.6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.1253-XIII din 16.07.1997), colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cit posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct. Iar în sensul art. 8 al Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, *autoritățile administrației publice locale sînt consultate în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale.*

5. În altă ordine de idei, ținem să menționăm că în cadrul Parlamentului Republicii Moldova au mai parvenit astfel de inițiative. Spre exemplu, inițiativa legislativă a unui grup de deputați nr. 136/04.04.2016 care la început a avut același obiect de reglementare, corectarea erorilor cadastrale, iar în final adoptat (Legea nr. 118/2017 pentru modificarea și completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998) fără reglementarea menționată. Astfel, recomandăm autorului proiectului *evaluarea oportunității finanțării corectării erorilor din contul persoanelor vinovate astfel încât să nu fie prejudiciat bugetul de stat.*

6. Cu titlul de informare enunțăm că, potrivit Ordinului Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 25 din 27.03.2018 privind modificarea și completarea *Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren*, erorile din planul cadastral, comise în procesul de privatizare masivă a terenurilor agricole, vor putea fi corectate la inițiativa autorităților publice locale, organelor cadastrale teritoriale, executorilor lucrărilor cadastrale sau a titularului drepturilor reale asupra terenului. Conform documentului menționat, erorile au fost clasificate în:

- erori în măsurările terestre – erori comise la etapa elaborării bazei cartografice a conturului terenului supus proiectării;

- erori la proiectare – erori comise la proiectarea conturului de teren, adică nerespectarea schemei de plantare a plantațiilor perene, configurației reliefului sau ordinii aranjării titularilor de drepturi;
- erori ortografice în titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren – datele din titlu, nu corespund cu datele din buletinul de identitate a proprietarului, documentul care confirmă dreptul, proiectul de organizare a teritoriului.

De altfel, menționăm că art.38 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 conține deja o clasificare a erorilor, respectiv necesitatea includerii clasificării erorilor în cuprinsul legii în articol separat nu este suficient fundamentată.

7. Conform rigorilor redacționale și reieșind din practica de elaborare a actelor legislative în cazul unei legi de modificare și/sau completare a unui act legislativ, elementul structural de bază al actului legislativ este articolul numerotat cu cifre romane, care se va scrie abreviat "**Art. I.**". Iar potrivit art. 32 alin.(6) din Legea privind actele legislative nr. 780/2001, alineatul poate fi format din diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. Respectiv, diviziunile alineatului (1) din proiectul de lege se vor înlocui cu litere latine mici.

8. Întru respectarea regulilor de tehnică legislativă prevăzute în Legea nr. 780/2001 cu privire la actele legislative, sugerăm autorului reformularea prevederilor **Art. II** din proiectului nominalizat în felul următor:

"Art.II – Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va adopta actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi."

Potrivit obiectului de reglementare, proiectul respectiv se înscrie în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova. Oportunitatea examinării acestuia ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ